

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | X. ROČNÍK | KVĚTEN 2024

**Jsem trošku rebel,
takže se nechci vázat
a podřizovat zastaralým trendům**

rozhovor s Denísou Gattingerovou
na stranách 8-10

Pořádá Nemocnice ve Frýdku-Místku ve spolupráci s NF Pavla Novotného

Den zdraví

a ošetrovatelství

13. 5. 2024 / 14 - 18h

Obchodní centrum FRÝDA

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 28. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Z Maďarska do Itálie

Ve dvou předchozích dílech jsme se věnovali osudům Geiringerovy místecké továrny poté, co Ferdinand musel Místek nuceně opustit. Nyní se ale vraťme zpět do Maďarska na jaře roku 1940 a ke zde pobývajícím manželům Geiringerovým.

Geiringerovi si velmi dobře uvědomovali, že v Maďarsku mají pouze „vyměřený čas“. Mezním bodem se stala dohoda Maďarska s Německem o vstupu do války na jeho straně, k níž došlo na konci dubna 1940.

Ze dvou dříve zmíněných variant cílových zemí (Palestina, Anglie) ta palestinská vzala za své v momentě, když zjistili, že vstupní povolení přišlo do Splitu, kde si ho ale nemohli z časových důvodů vyzvednout. Zbývala tak varianta anglická, kterou ale nemohli zrealizovat přímo, nýbrž museli vycestovat oklikou.

V sobotu 27. dubna 1940 odjel Ferdinand Geiringer na letiště, kde koupil dvě letenky na nejbližší letadlo, které odlétalo 29. dubna 1940. V tento den manželé Geiringerovi odletěli z Budapešti

Dobová reklama na Fernet Stock.

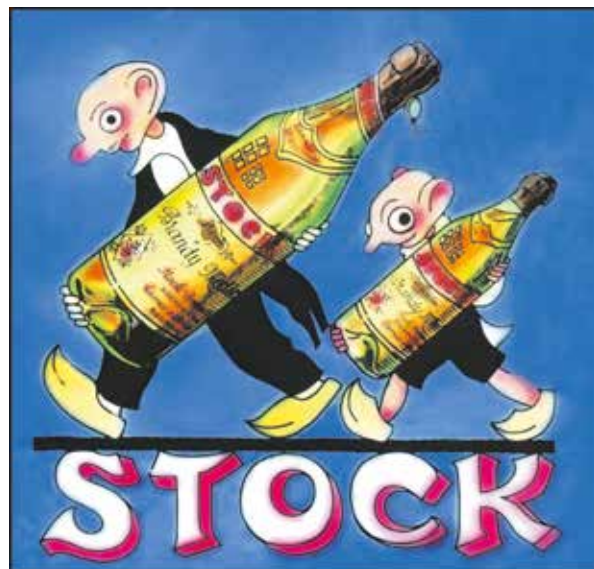

Foto | Archiv Stock

do Benátek, kde po důkladné vstupní prohlídce nakonec strávili celou noc. Následujícího dne ráno vlakem odcestovali do Terstu, kde se jich ujali jejich známí a odvezli je do hotelu Impero.

Setkání s vnučkou

V Terstu se manželé Geiringerovi setkali se svou vnučkou Gertou (Gertrudou) a jejím manželem Guido Stockem. Gerta byla v té době už v pokročilém stadiu těhotenství, a tak vznikl nápad, že dokud Geiringerovi nezískají dokumenty umožňující jim odjezd do Palestiny nebo do Anglie, budou bydlet s Gertou v jedné z vil patřících rodině Stocků.

Geiringer a Stock. Fernet Stock?

Gerta (Gertruda) se narodila 21. listopadu 1918 ve Vídni, byla dcerou Adolfa Schwarze a Geiringerovy dcery Anny, místecké rodačky. Guido Stock byl synem

Emilia Stocka a synovcem Lionella Stocka. Zdá se vám to příjmení známé? Lionello Stock se narodil 16. prosince 1866 ve Splitu. V roce 1884 společně s Carlem Camisem založil v Terstu parní vinnou palírnu „Distilleria a vapore Camis & Stock“. Firma vyráběla koňaky, brandy a další vinné destiláty a byla jednou z největších společností svého druhu v Evropě.

Terst byl do roku 1918 významným dopravním uzlem Rakousko-Uherska. Když se na konci první světové války monarchie rozpadla, vzniklo několik nástupnických národních států. V těchto zemích (Rakousku, Polsku, Jugoslávii) Lionello Stock tehdy vybudoval několik svých filiálek a v roce 1920 koupil bývalou ovocnou pálenici v Božkově u Plzně. Založil tak československou filiálku, ve které začal v roce 1927 vyrábět podle tajné receptury hořkobylinný likér Fernet

Stock. Tento likér se stal velmi rychle populární, byl totiž cenově dostupnější než jiné konkurenční bylinné likéry. Navíc měl hned od začátku velmi dobrou reklamu. Ke snížení nákladů při jeho výrobě pomohlo i to, že Lionello Stock nepoužíval při výrobě vinný destilát jako jiní producenti.

V roce 1939 byla plzeňská likérka Lionellu Stockovi zabavena Němci, a i když mu byla po válce vrácena, v jeho majetku zůstala jen krátce. V roce 1948 byla znárodněna novou komunistickou garniturou.

Lionello Stock zemřel v Terstu 30. března 1948, ale legendární likér podle jeho tajné receptury se vyrábí dodnes. Až tedy uvidíte reklamu na Fernet Stock anebo tento výrobek zahlédnete v regálu někde v obchodě, vzpomeňte si také na místecké Geiringerovy, kteří byli se Stocky rodinně propojeni. ■

INZERCE FMP 2017/04

MYCÍ AREÁL

mycí tunel

- nejlepší myčka v ČR
- mytí textilními mikrovláknny
- neškrábe, šetří lak, obsluha

jednoduchost - kvalita - pohodlí

www.armacarwash.cz
otevřeno denně

ARMA

CAR WASH

S NAŠÍ PÉČÍ AUTO
NEZESTÁRNE...

Nové samoobslužné mycí boxy v areálu Arma Car Wash

Kaplička ve Staroměstské ulici v novém

Nový kabát a celkovou údržbu dostala kaplička sv. Otýlie u Neumannovy přádelny ve Staroměstské ulici. Renovaci provedl potomek jejího zakladatele Aleš Pešat z Prahy.

Původně na tomto místě byla studánka, o níž se mezi lidmi povídalo, že její voda má léčivé účinky. Voda měla koncem 19. století pomoci dvěma ženám – matce a sestře frýdeckého měšťana Jana Pešata, které trpěly těžkou oční chorobou. Po užití vody se oběma ženám zrak vrátil, a tak nechal Jan Pešat u studánky za vědek postavit výklenkovou kapličku zasvěcenou patronce očních chorob svaté Otýlii. Ve výklenku kaple je na dřevěném sloupku umístěn triptych, který zobrazuje sv. Otýlii jako řádovou sestru držící v levé ruce otevřenou knihu, přičemž na stránkách knihy jsou vyobrazeny oči. V pravé ruce drží biskupskou berlu. Ve spodní části je prosebný nápis: „Svatá Otýlie, ochraň nás od všech nemocí očních!“

Aleš Pešat se městu sám nabídl, že opravu kapličky

provede. Město vyjednálo se Slezanem (který byl vlastníkem pozemku) převod pozemku i kapličky do majetku města a tím bylo umožněno opravy provést, včetně dalších případných úprav tohoto místa. Město navíc zvažovalo

obnovení pramene, jenže ten se vlivem stavební činnosti posunul až ke stěně budovy přádelny. Případný vrt by působil potíže budoucím nájemcům objektu, takže snaha o obnovu studánky musela být zrušena. ■

Dobrovolnictví na zkoušku

Dny dobrovolnictví – celorepubliková akce se uskutečnila koncem dubna i v našem městě. Naším potřebným pomáhají dobrovolníci z centra ADRA, Charity Frýdek-Místek, Podané ruce a Nadačního fondu Pavla Novotného. Město letošní akci podpořilo částkou 710 tisíc korun.

Dobrovolníci se věnují bez nároků na odměnu seniorům, osobám se zdravotním postižením, dětem a dlouhodobě nevléčitelným nemocným. Navštěvují seniory v jejich domovech a domácnostech, hospici nebo pomáhají v nemocnici pacientům při ukrácení dlouhého času.

Dobrovolnické centrum ADRA v rámci Dnů dobrovolnictví nabízí zájemcům možnost stát se dobrovolníkem na zkoušku, když navštíví Mobilní kavárnu v Domově pro seniory na ul. 28. října v Místku a tady získají základní poznatky o práci.

Ostatní informace obdrží na Dobrovolnickém centru ADRA Frýdek-Místek. ■

FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT

| Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
| Adresa redakce: S. K. Neumannova 1641, 738 01 Frýdek-Místek
| Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
| Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
| Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
| Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 11. 5. 2024 | Náklad: 26 200 ks
| Foto na titulní straně: Archiv Denisy Gattingerové

Inzerce vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 2067/04

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondezační kotle Broetje Heizung

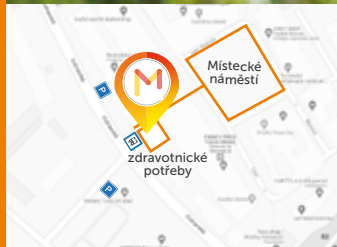
www.hrusatop.cz

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

INZERCE FMP 2063/01

ZDRAVOTNICKÉ POTŘEBY

M medesa
care

Ostravská 1553
+420 703 828 204
frydek@medesa.cz

SLOUPEK

Namísto nekrologu

O Bédovi jsem psal v jednom z prvních sloupků před několika lety. Vše se tenkrát točilo kolem jeho nespokojenosti s politickým systémem po sametu a jeho nechuti zajít k volbám, vložit svůj hlas na misku vah, určit, kdo bude vítězem. I v dalších sloupcích jsem se ho ptal: „A co ty na to, Bédó?“ Bédá už ale nikdy k volbám nepůjde! Už to má za sebou!

Jel jsem do Prahy po D1. Hrůza! Běžně mi cesta trvá čtyři hodiny, tentokrát se protáhla téměř na šest. Nikdy nám to s tím budováním silnic nešlo a nejde to ani teď. Všude upozornění 100, 80, 60, 30. Omezte svoji rychlost. Pozor, na silnici se pracuje. Nehoda v úseku 196-194. Údržba silnice v úseku 201-195 a tak dále. Tolik informací najednou a mnohé další se linuly z rádia. Největší zdržení nastalo v úseku mezi Prostějovem a Vyškovem. Tam se opět buduje, jak se říká, na plné kule, a doprava v obou směrech je následující: Jednička, dvojka, neutrální, jednička, dvojka... a pořád dokola. Takže pevné nervy anebo se tomuto úseku raději vyhněte. Silničáři by měli začít pracovat na výstavbě silnice a nenakupovat nové vozíky a stojany pro různé – pro řidiče šleňé – jobovky, informace a oznámení!

Příroda se minulý měsíc dokonale zbláznila. Normálně tomu říkáme aprílové počasí, ale aby se dalo opalovat, chodit v kratasech a trikách bez rukávů, válet se na dece u vody, to jsem tady ještě nezažil. Spíše jsem v minulosti prožíval některé dubnové dny v zimních botách, péřové bundě a odhazoval čerstvě napadaný sníh. Stalo se i letos, kdy letní teploty vystřídaly ze dne na den mrazíky a dokonce i sněhové vločky. Zemědělci opět láteří a roní slzy nad zmrzlými květy a pomrzlou sadbou. Čekají nás špatné časy – zmrzlo víno a meruňky, pomrzla jablka, třešně a další ovoce. Škody se šplhají k miliardám korun a řešení nenachází ani Výborný ministr zemědělství. Údajně to zamáznou evropské prachy, ale co budeme jíst, když lékaři doporučují více ovoce a zeleniny?

Při pohledu na šerík před naším domem jsem se zamyslel – odkvetl letos o měsíc dříve, než bývá zvykem – už 6. dubna. S čím budu letos mávat a oslavovat příchod Rudé armády? Co to blábolím? Nikoho vítat nebudu a Bédó, budiž ti země lehká...

Váš Martin Sládek (29. 4. 2024)

Výsadba nových dřevin ve městě začala

Jarní výsadba nových dřevin v ulicích Frýdku-Místku byla zahájena v dubnu a prozatím úspěšně pokračuje. Technické služby, které se o městskou zeleň starají, vysadí přes 400 keřů a stovku stromů. Práce by měly být ukončeny koncem května.

„Plánování výsadby začíná na odboru životního prostředí a zemědělství, kdy referenti zeleně zvolí přiměřené druhy dřevin, vyberou vhodnou lokalitu, prověří výskyt ochranných pásem inženýrských sítí a budoucí záměry města. Po kladných stanoviscích dotčených odborů magistrátu vyberou vhodnou lokalitu k výsázení. Zbývající práce je na technických službách,“ uvedl náměstek primátora Lukáš Slíva.

Náklady na jarní výsadbu v letošním roce budou 880 000 korun. Pravidelná je i podzimní

výsadba, kdy v loňském roce přibylo na území města 60 nových stromů a přes 600 keřů. ■

Nová pravidla parkování u malého Tesca

Kompromisní řešení mezi prodejnou malého Tesca a vedením města přineslo zlepšení parkovacích možností zákazníků prodejny i obyvatel sídliště Slezská. Především oni budou moci soukromé parkoviště využívat bez souvislosti s návštěvou prodejny a parkovací plocha jim bude k dispozici i mimo otevírací dobu obchodu. Další místa k parkování vzniknou u Sekerovy vily, která stojí v sousedství prodejny. Obě nová opatření tak odstraní dlouhodobé problémy s řidiči, kteří svými vozidly blokovali zákaznické parkoviště.

Nová pravidla by měla začít platit zhruba od poloviny května. Řidiči se stanou jejich součástí a budou muset respektovat jejich nastavení. Obchodník se zaměří na vozidla, která dlouhodobě

zabírají místa na parkovišti během otevírací doby prodejny. Jejich řidiči mohou být pokutováni městskou policií, případně může být jejich vůz odtahen provozovatelem parkoviště. Strážníci přítomni nebudou zasahovat do situace samovolně, ale budou na problémová auta nejprve upozornění provozovatelem.

„Jsme si vědomi toho, že situace s parkováním na sídlišti je pro občany, kteří jsou zároveň našimi zákazníky, velmi komplikovaná. Dohodli jsme se proto na kompromisu. Mezi 20. a 7. hodinou umožníme parkování všem zájemcům. V době otevření prodejny zůstane v platnosti dvouhodinové parkování zdarma pro nakupující. Ostatní budou muset pochopit, že nemohou blokovat

Vizualizace | Ateliér POD VĚŽÍ

místa zákazníkům na soukromém parkovišti,“ vysvětlila zástupkyně společnosti Tesco Markéta Kostelná.

Rovněž nové parkoviště s kapacitou 40 parkovacích míst u Sekerovy vily, které bude otevřeno ještě v letošním roce,lepší možnost odstavit vozidla na delší dobu. ■

INZERCE FMP 2061/04

Kominictví BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominictvibumbala.cz

INZERCE FMP 2025/04

KAMENICTVÍ

- KOMPLETNÍ ŽULOVÉ HROBY
- OPRAVY, BROUŠENÍ A REKONSTRUKCE STARÝCH HROBŮ
- SEKÁNÍ A OBNOVA PÍSMO
- MONTÁŽ HROBOVÝCH DOPLŇKŮ – LAMPY, VÁZY, OKNA...

Vladimír Fuka
tel.: 704 831 454

Mojmír Adamčík
tel.: 773 732 214

e-mail: afkamenictvi@seznam.cz

Voda z pramene v Hájku je opět bez závad a pitná

Voda z pramene v Hájku je opět pitná. Její první letošní chemický rozbor po přepojení do letního režimu sice vykázal zvýšený výskyt bakterií, ale po pročištění rezervoáru i přívodové trubky je opět vše v pořádku. Nový kontrolní vzorek z pramene nyní potvrdil, že voda je nezávadná a opět pitná. Rozbor vody provádí akreditovaná Laboratoř Morava ve Studénce a nové výsledky potvrdily, že požadavky stanovené pro pitnou vodu vyhláškou č. 252/2004 Sb. vyhovují jejímu užívání. Přesto: „Pramen v Hájku není veřejným

zdrojem pitné vody, a tak její užití je na vlastní nebezpečí,“ uvádí vodoprávní úřad. ■

Do šrotu ne, pro knihy ano

Staré parkovací automaty budou mít nové využití. Na skládce neskončí a jejich využití bude sloužit všem. Stanou se z nich veřejné knihobudky. V současné době provádějí pracovníci Technických služeb města finální úpravy dvou budoucích knihobudek. „Z automatu se musí zcela vykuchat elektronika, pokladna a další mechanické části. Doplnit se musí nová prosklená dvířka a dřevěné police, vše vybrousit a vyleštit tak, aby byl jejich provoz bezpečný. Pokud by se našlo smysluplné využití, skončil by parkovací automat na šrotišti,“ uvedl předseda představenstva TS a.s. Vladimír Macura.

Do nových knihobudek budou uloženy knihy a další čtivo a teď záleží pouze na občanech, kam si budou přát zařízení pro vzdělání a ukrácení dlouhé chvíle umístit. ■

INZERCE FMP 2095/01

774 299 150

nová
zelená
úsporám
light

Při využití NZÚ light
**BOJLER
ZDARMA!**

1 Kč

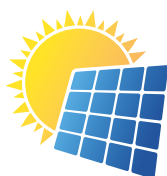
FOTOVOLTAICKÝ OHŘEV VODY OD

Proč SOLPAN?

- ✓ **U nás neplatíte žádné zálohy a platby předem**
- ✓ Vyřízení dotace předem zdarma
- ✓ Realizace je hotová do měsíce
- ✓ Všechny komponenty máme skladem

Celková cena je **90 001 Kč**
Státní dotace NZÚ Light **90 000 Kč**
Vaše platba **1 Kč**

NZÚ Light je určena pro seniory nebo nízkopříjmové domácnosti, nově také pro domácnosti, které berou přídatky (např. příspěvky na děti). Dotace bude vyplacena ještě před samotným započítáním instalace. Pro ostatní je výše dotace **45 000 Kč**.

**DODÁME I KOMPLETNÍ
FOTOVOLTAICKÉ
ELEKTRÁRNY**

SÍŤOVÁ SESTAVA 9,555 kWp
Prodejní cena 315 000 Kč
Dotace MSK 122 584 Kč
Cena po dotaci **192 416 Kč**

**FVE s baterií 9,555 kWp
+ baterie 10,65 kWh**
Prodejní cena 415 000 Kč
Dotace MSK 176 000 Kč
Cena po dotaci **239 000 Kč**

**Dotace až 200 000 Kč za instalaci fotovoltaiky
v kombinaci se zateplením.**

*Jsmo ryze česká firma,
které záleží na spokojenosti zákazníků.*

INZERCE FMP 2065/04

www.auta-lpg.cz

☞ **Montáže LPG**
☞ **Revize LPG-CNG**
☞ **Servis**

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

Zrestituovaný dům v Hluboké ulici ve Frýdku věnovali Langovi muzeu, ať slouží lidem

Ze závěrečné části životního příběhu česko-německé rodiny Langovy vyprávěné dcerou Marií můžeme vyčíst, čím vším si prošli a co museli snášet německí obyvatelé Frýdku-Místku po prohrané válce. Z téměř čtyř a půl tisíce Němců, kteří ve městě žili do roku 1945, jich po odsunu zůstalo šest set čtyřicet. Sourozenci Josef a Marie byli jedni z nich. Po amatérském malíři Josefovi Langovi je pojmenováno jedno z těles Sluneční soustavy, posmrtně získal Cenu města Frýdek-Místek a jméno rodiny připomíná název domu, který věnovali zdejšímu muzeu.

► Jiří Vítězslav Sachr

První poválečné Vánoce jste strávila s maminkou v prázdném domě při rozáté svíčke. Zůstala jste už doma?

Přes zimu nebylo na statku tolik práce, a tak se sedláci Němců, které přes léto až do pozdního podzimu zaměstnávali, zbavovali. Museli by je živit. Do Bruzovic na statek Kunčických už jsem se nevrátila. Z lágru mě přidělili na posluhu ke krejčímu Faldynovi, který měl v Místku na Frýdlantské ulici šicí dílnu a obchod. Dělal jsem tam veškerou pomocnou práci, uklízela, myla podlahy a drhla schody, vše, co mi poručili. Odměnou mi byla strava a střecha nad hlavou.

Za práci jste nedostávala peníze?

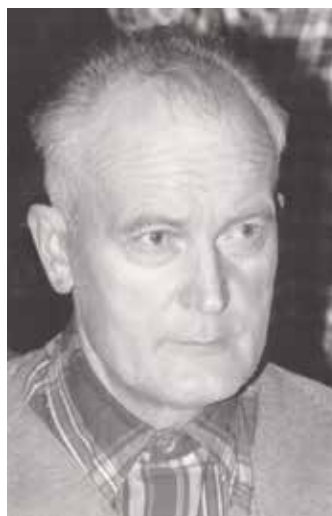
Ne, bylo to stejné jako u sedláka v Kozlovicích a Bruzovicích. Za mou odvedenou práci platili národnímu výboru. Byli jsme jako otroci. Úřad nás přiděloval zájemcům, kteří se na něj obraceli, a inkasoval od nich náš plat.

Říkala jste, že jste byla u Faldyna v Místku ráda za střechu nad hlavou, to jste se nevracela na noc domů?

Z našeho domu jsme byli vyhnáni. Přešel do národní správy, později v něm zřídili ubytovnu pro zaměstnance lískovecké hutě Stalingrad. Vybavení bytu a domu i naše osobní věci byly rozkradeny, z otcovy dílny nezůstalo téměř nic. Přišli, řekli, že se musíme okamžitě vystěhovat. Přidělili nám jednu suterénní místnost utopenou do země v nedalekém domě, který zkonfiskovali frýdeckému perníkáři Hesskovi. Do poloviny zvlhlé stěny s malým oknem, kterým jsme mohli sledovat jen nohy procházejících lidí. V těchto podmínkách jsem byla ráda, že mě Faldynovi nechali přespávat u sebe v Místku na Frýdlantské.

Jak je možné, že jste se vyhnuli poválečnému odsunu?

Vše probíhalo ve třech vlnách. V seznamech Němců určených k odsunu otec pokaždé figuroval na jednom z čelních míst, ale Drbal, u kterého pracoval, prosadil vždy svou a nechal ho z nich vyškrtnout. Domnívám se, že některého z vlivných úředníků uplácel. Chodili se veselit a popíjet do jeho podniku Dancing na frýdeckém náměstí, takže příležitostí se našlo určitě více. Oficiálně byla naše rodina shledána jako smíšená

Téměř šedesátiletý Josef Lang v roce 1983

Marie Langová

česko-německé manželství, říšskou příslušnost jsme podle těchto dokumentů přijali pod nátlakem, abychom nepřišli o zakázky. I tak sebrali tatínkovi živnost a nějaký čas jsme museli odvádět na válečné škody pětinu veškerých příjmů.

Rodina Langů nebyla zdejšími starousedlíky, pradědeček Ludvík pocházel z Fulneku a do města se přiznal. Do Frýdku si přivezl starobylý betlém se spoustou dřevěných figurek, ke kterým postupně vyřezali další kulisy dědeček i můj tatínek s bratrem Ludvíkem. Živě se mi vybavuje, jak k nám jednou za války přišla na návštěvu paní Závadská a otec se rozvyprávěl o své rodině. Seděli jsme při svíčkách v zatemněném pokoji našeho domu a já naslouchala jeho vyprávění. Nikdy nebyli bohatí, babička chodila posluhovat do bohatších rodin, aby se uživila. Měli sedm dětí.

Myslel jsem, že jim dům na Hluboké ulici vždy patřil ...

Do toho se přestěhovali později, bydleli v něm spolu s dalšími rodinami. Majitelem byl velkostatkář Šitko z Lískovce, který se ho rozhodl prodat. Prarodičům hrozilo, že se budou muset vystěhovat, a tak se do věci vložila otcova mladší sestra, která žila se svým manželem Josefem Zamořilem v Příboře. Prosperovali, Zamořil provozoval cukrářství a svými výrobky byl známý v širokém okolí. Dům koupili a od nich ho později získal náš tatínek.

Kde na to otec získal finance?

Zadlužil se! Co si vzpomínám, nikdy jsme doma nezažili blahobyt, ani žádné hračky jsme jako děcka neměli. Někdy ztropil kravál, když mu maminka vzala peníze na nákup do obchodu. Vydělával, pracoval od rána do večera. V první řadě bylo ale třeba uspokojit pohledávky věřitelů, na toto tatínek vždy dbal. Za žádných okolností nechtěl zklamát důvěru svých ručitelů, díky kterým úvěr na koupi domu získal!

Vaší rodině se tedy odsun do Německa vyhnul, ale co další příbuzní z otcovy strany? Jak na tom byli oni?

Otcova švagrová sloužila v Krmelíně. Měla tři děti – nejmladší dcera ještě nechodila do školy, prostřední byl kluk a nejstarší dívka byla v mém věku. Bylo rozhodnuto, že budou odsunuti hned v první vlně. Už jsem se s ní tehdy nesetkala, ale říkala mi maminka, že za ní přišla večer jen několik hodin před odsunem, aby se s námi ještě stihla rozloučit.

V roce 1947 jste získala osvědčení o národní spolehlivosti a bylo vám navráčeno občanství a všechna práva. Co se pro vás změnilo?

Ze všeho nejdříve jsem absolvovala zdravotní prohlídku. Poslali mě na zotavenou do ozdravovny u přehrady Bystřička na Vsetínsku. Už si ani nevzpomínám, jak dlouho jsem tam byla. Měsíc, dva?

Poslední snímek celé rodiny Langových před smrtí otce. (Březen 1959)

Dala jsem se do pořádku, už jsem nemusela sloužit, kde mě přidělili, ale sama jsem hledala pro sebe uplatnění. Od někoho jsem se dozvěděla, že kousek od domu, kde je dnes lékárna Pod Orlem (ve Frýdku na třídě T. G. Masaryka u Rubikovy – pozn. autora) má svou pletárnu pan Kapecký a přibírá nové zaměstnance. Přijali mě. Společně s dalšími trosečnicemi – Češkami, které za války přijaly německou národnost, jsem u něj pracovala až do znárodnění a zániku jeho firmy v roce 1948. Obcházela jsem drobné živnostníky, kteří měli provozy jen s několika pracovníci. Ti tehdy ještě nepodléhali znárodnění, ale i na ně byl vyvíjen tlak, aby skončili. Se dvěma dívkami z Dobré jsem pracovala u pana Kališe v budově bývalých Czajánkových kasáren, které ještě nedávno fungovaly jako lágr pro německé obyvatele města. Pletli štramply a já na nich ve špičce chodidla dělala zakončení, to jsem uměla dobře. Když se pak v Raškovicích otevřela nově vybudovaná moderní textilka, šly jsme pracovat tam. Dělal se na směny a já měla problém s dopravou. Takže ani zde jsem nevydržela dlouho. Úředník Meca na pracáku na mě řval, takhle to prý nejde a že si musím najít něco stálého. Vždyť já chtěla totéž! Nakonec jsem našla místo ve Slezanu, v bývalé Lembergerově fabrice. Díky známosti kamarádky jsme nastoupily do čistírny a k výstupní kontrole. Když nás tam uviděl ředitel Carbol, ztropil se svým podřízeným scénou. Jak prý mohou dvě nezkušené holky odstranit vady a kazy na výrobcích, když to neumějí a nemají žádnou praxi! Přeřadili mě do skladu – tam mi to vyhovovalo. Evidence a počty, matematika mě vždycky bavila. Ve Slezanu jsem nakonec

zůstala až do svého odchodu do důchodu.

Vrátím se k vašemu bratrovi Josefovi. Dařilo se mu přizpůsobit novým podmínkám po svém návratu z anglického válečného zajetí?

Stále se musel chodit někam hlásit. Nastoupil do práce jako stavební dělník, ale brzy obdržel povolávací rozkaz do československé armády v Dačicích, kde byl jako nespolehlivá osoba německého původu přidělen k pomocnému technickému praporu. Jak už jsem dříve zmínila, jeho dlouholetá nepřítomnost doma s rodinou nás jakoby navzájem odcizila. I když jsme žili společně v jedné domácnosti, jen minimálně jsme spolu rozmlouvali. O jeho životě a příbězích, které prožil, jsem se dozvíдалa od jeho přátel a známých. Ať už to bylo, že u pětápáků pracoval v Orlové na šachtě, nebo že bural domy ve vysídlených obcích a stavěl kasárna ve vojenském prostoru Libavá. Sám se mi nesvěřoval. Po návratu z vojny nastoupil do provozu mořirna ve Válcovných plechu. Byla jsem se tam podívat v rámci jedné exkurze do závodu. Těžká monotónní práce, samá kyselina rozleptávající lidské tělo zevnitř i zvenku. Málokdo tam vydržel déle než pár let, Josef tam zůstal až do důchodu. Přijímal život s pokorou, tak jak šel, vnímal ho jako svůj úděl...

Věděla jste, že je po něm pojmenováno jedno z těles Sluneční soustavy?

Toto se možná dozvídám teprve od vás. Určitě mu to v nitru srdce udělalo velkou radost, stejně jako Cena města Frýdku-Místku, kterou získal v roce 2020. O té se ale dozvěděl až těsně před svou smrtí a už si

Pohled z domu na baziliku na jednom z Langových obrázků.

ji nestačil převzít. Vážil si přátelství a vzdělaných lidí. Cenil si jejich respektu k jeho výtvarné tvorbě. Od malička měl talent, stále něco maloval a kreslil. Byl velmi skromný a čestný, čehož mnozí i zneužívali. Maloval pro ně obrazy a nechal si za to většinou ani korunu. Měli ho za do sebe uzavřeného prostáčka, který v průběhu bohoslužby v kostele vytáhl z kapsy foukací klávesovou harmoniku, na kterou doprovázel varhany... Jednou se vrátil domů z návštěvy, kde byl pozván na nedělní oběd, a od srdce se začal smát. Až na naše naléhání nám vyprávěl, že jeho hostitelé pozvali na návštěvu také jednu paničku. Nevím, jak probíhala jejich konverzace, ale o bratrovi se vyjádřila, že je primitiv. Neměl žádné vyšší školy, musel narukovat do wehrmachtu. Svými znalostmi a všeobecným přehledem ji ale předčil. Výborně hovořil čtyřmi jazyky – česky, německy, anglicky, latinsky. Domluvil se i polsky a rusky. Překvapilo mě, jak se k tomu postavil. Bral to s nadhledem.

Od bratrova kamaráda Václava Řehy vím, že namaloval společný portrét papeže Jana Pavla II.

a generála Jaruzelského, který oběma poslal. Měl symbolizovat polské usmíření. Zatímco z Vatikánu dostal písemnou odpověď a poděkování, z Polska nepřišlo nic.

Zase víte více než já! (úsměv) O tom, že namaloval papeže, vím, do Vatikánu poslal i obraz jeho rodných Wadowic. Odpověděli mu, obdržel osobní dopis a poděkování s papežskou pečetí Svatého otce Jana Pavla II. Bratrový obrázky se staly součástí vatikánských sbírek.

Ve vašem domě dnes sídlí Muzeum Beskyd Frýdek-Místek. Před léty v něm byla i galerie...

Po pádu komunismu jsme dům v restituci získali zpátky. Šlo to zcela mimo mě, veškeré s tím spojené záležitosti vyřizoval bratr. Ihned po jeho znovunabytí jej věnoval Muzeu Beskyd. S tehdejší ředitelkou se dohodl, že na památku naší rodiny ponese název Langův dům. Později muzeu věnoval také dochované zbytky rodinného betlému. Je to tak dobře, bratr ani já jsme neměli děti, kterým bychom vše odkázali. Ať to slouží lidem. ■

Josef Lang s kamarádem Václavem Řehou na vandru.

Díky své profesní nezávislosti mohu vše maximálně přizpůsobit požadavkům klienta, říká Denisa Gatteringerová

Přijde vám její tvář odněkud povědomá? Možná jste tuto sympatickou, šarmantní a elegantní dámu zahlédli někde ve městě, dost možná ale také znáte její obličej z reklamního billboardu nebo banneru. Je zde také možnost, že jste se stali jejím zákazníkem! Denisa Gatteringerová, rodačka z Frýdku-Místku, je nezávislou realitní makléřkou a nabízí svým klientům komplexní realitní služby.

► Jiří Vítězslav Sachr

V čem spočívá vaše nezávislost? Čím se liší profesní život realitní makléřky na volné noze od kolegů zastřešených některou z realitních kanceláří?

Jsem tak trochu rebel, takže se nechci vázat nějakou velkou a zkosnatělou institucí, ve které se makléři musí podřizovat zastaralým trendům. Nedělá mi dobře, když mi za zády stojí šéf, který vyžaduje stále větší měsíční obraty, nutí makléře jednat neférově vůči klientům a pravidelně vyhláší cenu Zlaté maliny za nejhorší výkon. Tím, že jsem nezávislá na těchto podmínkách a nemusím poslušně plnit svazující pokyny, se můžu svobodně soustředit na práci pro klienta a zaměřit se na jeho

bojovna. Naštěstí mě zachránil klasický papírový diář, na který přes všechny technické možnosti a pobavené pohledy některých lidí nedám dopustit. Když si do diáře zaznamenávám pracovní záležitosti, rovnou si vymezím i čas pro svůj osobní život. Samozřejmě jsou dny, které od rána strávím na schůzkách a prohlídkách, uzavíráním smluv, focením a natáčením nových nemovitostí a pak ještě do noci komunikuji s klienty a tvořím nové inzeráty. Potom si to ale vynahradím tím, že se dopoledne uprostřed týdne projedu na kolečkových bruslích kolem Olešné, případně si zajdu zahrát badminton, volejbal nebo si zajedeme na wellness. Právě při těchto aktivitách si nejlépe vyčistím hlavu a připravím se na další náročné pracovní dny.

Někteří lidé čekají na lepší úrok u hypoték a nižší ceny, promarní ale příležitost místo toho, aby jednali.

požadavky. S klientem si pak nastavujeme vlastní pravidla spolupráce, včetně mé odměny za dobře odvedenou práci. Moje nezávislost mi také umožňuje působit v celé republice a mohu si budovat a prezentovat vlastní osobní značku, o což se snažím především kvalitou svých služeb.

Svůj čas přizpůsobujete požadavkům zákazníka. Zvládáte oddělit svůj osobní život od profesního? Jak vypadá váš běžný pracovní den? Máte nějaké koníčky? Co byste nám prozradila o sobě?

Jednou z nejdůležitějších věcí v mé práci je umět si vše velmi dobře zorganizovat a přiznávám, že jsem s tím z počátku docela

Chci prodat, pronajmout nebo koupit nějakou nemovitost. Co mohu očekávat od naší schůzky?

Na první schůzce zjistím všechny potřebné informace o nemovitosti a individuálních požadavcích klienta. Poté se společně dohodneme na dalším postupu a případně si nastíníme časovou osu. Domluvíme se na termínu focení, natočení videoprohlídky a zpracování inzerátu. Od prvního setkání až po úspěšné uzavření obchodu se pak snažím, aby měl klient veškeré informace a odpovědi na své otázky ještě předtím, než ho napadne je vyřknout. Dozví se ode mě nejen o každém kroku, který v jeho záležitosti podniknu, ale také o možných rizicích, aktuální situaci na realitním trhu,

ceně nemovitostí, sazbě hypoték a podobně. Díky tomu můžeme včas na vše reagovat, upravit cenu nebo zvolit jinou cestu.

Setkala jste se během své praxe s nějakým neobvyklým požadavkem klienta? Pokud ano, bylo jej těžké vyřešit?

O neobvyklé situace a různé zvláštní požadavky není v realitách nouze, což dělá moji práci pestrou. Například mě jeden můj známý požádal, abych mu zpracovala prezentaci luxusního apartmánu v Chorvatsku na ostrově Pag. Byla to celkem výzva, protože se nejednalo o vytvoření běžné jednorázové nabídky prodeje nemovitosti, ale mělo vzniknout kvalitní reprezentativní video, které bude trvale zveřejněné pro zájemce o pobyt. S radostí jsem tuto výzvu přijala a pustila se do toho. Kromě opalování u moře

a jízdy na paddleboardu jsem se tedy i zapotila před kamerou. S mým fotografem a kameramanem jsme to zvládli, podle slov majitele to předčilo jeho očekávání, a tak jsem i já s tímto projektem velmi spokojená. Takže pokud má někdo něco podobného třeba na Maledivách nebo v Karibiku, ráda se toho opět ujmu... (smích)

Který realizovaný obchod vám v poslední době udělal největší radost a proč?

Na začátku roku se nám podařilo uzavřít případ, ve kterém se přesouvaly celkem čtyři rodiny do čtyř domovů. Byla to taková malá akce kulový blesk. Všechno muselo plynule navazovat – od podpisů smluv, převodů na katastru až po finální předání nemovitosti. Navíc se u dvou převodů vyplácel zůstatek hypotéky a dvě rodiny si naopak hypotéku braly, takže nám

do toho vstoupilo i jednání s bankami, přišly vánoční svátky, komplikace s přesouváním domácího zvířectva a byl to někdy docela bláznivec. Naštěstí všichni zúčastnění byli rozumní a vstřícní, z nikoho jsme bezdomovce neudělali. Bylo to náročné, ale ráda bych si to brzy zase zopakovala, protože upřímné poděkování od klientů a úleva na samém konci za to stojí.

Jaké typy zákazníků se na vás obracejí?

Nejčastěji mě kontaktují přátelé nebo jejich známí, bývalí spolužáci, jejich rodiny, ale i sousedé. Převážně jsou to lidé, kteří se stěhují do nového bydlení a potřebují prodat stávající nemovitost, aby pak získané peníze použili na zaplacení kupní ceny. Nebo chtějí prodat investiční byt, který koupili za účelem pronajímání, ale posléze zjistili, co všechno to obnáší, a přestali to s mnohdy nespolehlivými nájemníky zvládat. Těmto v první řadě nabídnu namísto prodeje správu nemovitosti, což je kompletní servis, díky kterému na mě majitel přehodí veškeré vyřizování a starosti s obsazením bytu a jednání s nájemníky v průběhu nájmu. V poslední době také hodně řeším odhady cen nemovitostí v dědických řízeních nebo za účelem majetkového vypořádání při rozvodu. Spokojení klienti mě pak doporučují svým blízkým nebo známým. Často se mi stává, že

jsem makléř pro celou klientovu rodinu, to, když mu dělám správu investičních nemovitostí, jeho rodičům zařídím chalupu na stáří a studujícím dětem nájemní byt. Takže je to různorodé a stereotyp rozhodně nehrozí.

Prožili jsme v posledních letech docela turbulentní časy. Nejdříve covid, poté dvouciferná inflace, lidem se znehodnocovaly úspory, hypotéky naopak silně podražily.

Jak se to projevilo na realitním trhu?

Bylo to opravdu těžké období pro všechny a realitní trh byl jako na houpačce. Od roku 2019 začaly ceny nemovitostí růst a nezastavil to ani covid. Naopak vzrostla poptávka po vlastním bydlení a rekreaci, protože vznikly obavy, že zůstaneme nadlouho zavření doma. Lidé také v době covidu neutráceli za obvyklé aktivity a po uvolnění restrikcí chtěli investovat

své uspořené peníze. Také sazby hypoték byly nízké a ze všech stran se ozývalo, že nastala nejlepší chvíle ke koupi nemovitosti. Nikdo o to nechtěl přijít, a tak se zběsile prodávalo a kupovalo vše, co se dalo. V roce 2021 jste musel mít štěstí, abyste koupil nemovitost za inzerovanou cenu, protože dalších pět zájemců nabídlo vyšší částku. Začaly se pořádat aukce a vypadalo to, že růst cen nic nezastaví. Pak ale přišla válka na Ukrajině, došlo ke skokovému růstu cen energií, do toho inflace a zdražení hypoték. Kupující ze strachu přestali nakupovat a prodávající se nechtěli smířit s tím, že se poptávka po nemovitostech blíží nule a že budou muset jít s cenou dolů nebo nabídku úplně stáhnout a počkat na lepší časy. Toto hluché období v určité míře přetrvávalo až donedávna, ale díky klesajícím úrokovým sazbám hypoték a snížení inflace se začíná trh opět oživovat. Očekávám, že pokud nepřijde nějaká extrémní událost, ceny realit budou zase pozvolna růst. Když se za těmi léty ohlédnou zpět, přinesla mi mnoho pozitivního, obohatila mě. Nasbírala jsem spoustu nových cenných zkušeností, ať už jde o jednání s klienty, nebo včasné reakce na aktuální vývoj trhu. Spousta makléřů podlehla euforii ze zlatých časů a chovali se, jako by tomu mělo být navždy. A když nastala krize, neměli úspory ani práci a museli skončit.

Pokračování na straně 10

BC. DENISA GATTINGEROVÁ
REALITY

**NEZÁVISLÁ
REALITNÍ MAKLÉŘKA**

- PRODEJ NEMOVITOSTÍ A POZEMKŮ • ODHADY NEMOVITOSTÍ
- SPRÁVA NÁJMU • REALITNÍ PORADENSTVÍ

+420 736 200 088
denisa.gattingerova@qara.cz

Vidíte budoucnost v nájemném bydlení, nebo se mají lidé spíše orientovat na osobní vlastnictví? Co by jim k tomu pomohlo? Na co se zaměřit při koupi investiční nemovitosti?

Pořád považujeme vlastní nemovitost za něco prestižního a většina lidí si nedovede představit, že by bydlela v nájmu. Takto to podle mě zůstane i nadále, protože investice do nemovitosti bude vždy atraktivní. Chápu, že pro některé je osobní vlastnictví z různých důvodů nemožné, ale pokud má někdo příležitost koupit vlastní bydlení a váhá nad tím, tak bych do toho rozhodně doporučovala jít. Někteří čekají na lepší úrokové sazby hypoték, nižší ceny, vhodnější nemovitost, sympatičtějšího prodávajícího, správnou konstelaci hvězd. Promarní příležitost místo toho, aby jednali. Každopádně před koupí pozemku, bytu nebo domku, ať už k vlastnímu bydlení, nebo na investici, je zapotřebí se zaměřit zejména na lokalitu, stav nemovitosti a potřebu dalších nákladů na případnou rekonstrukci. Dále na výši měsíčních záloh včetně fondu oprav a předpokládaný měsíční výnos.

Dělají chybu lidé, kteří se rozhodnou kupovat nebo prodávat nemovitost na vlastní pěst?

Neřekla bych, že dělají chybu, ale musí být připraveni, že

nasbírají spoustu zkušeností, které nejsou vždy úplně příjemné. Kdo očekává, že se mu na inzertát ozvou jen spolehliví, upřímní a slušní zájemci, bude hodně zklamaný a situace se v tomto

bohužel čím dál víc zhoršuje. Soukromé inzertáty jsou také oblíbeným terčem některých makléřů, kteří majitele přemlouvají, aby nemovitost prodával přes ně a samozřejmě jim za to zaplatil odměnu. Toto já nedělám, přijde mi to hloupé a neuctivé. Když u doktora vidím na dveřích v ordinaci nápis NEKLEPAT, tak neklepu, a když u inzertátu vidím poznámku RK NEVOLAT a za tím tři vykřičníky, tak nevolám. Musím se ale přiznat, že jsem jednou omylem přišla na nevyžádanou návštěvu, když jsem si před prohlídkou spletla podlaží a zkusila odemknout cizí byt... Překvapená majitelka otevřela dveře a zírala na mě, jak tam zkoprněle stojím, v ruce klíč, který mi nechtěl pasovat do zámku. Musela jsem tedy vypadat! (smích) Omluvila jsem se jí a nakonec jsme se i dohodly na spolupráci. Další prohlídky jsem už v domě absolvovala jen se správnými klíči a na správném patře. Takže pokud někdy doma uslyšíte šramocení v zámku a tiché brblání za dveřmi, tak to hned nemusí být zlodějí, ale jedna lehce popletená realitní makléřka, která jen hledá správný byt a třeba i další milé klienty. (úsměv) ■

INZERCE FMP 2019/01

Zkraťte si cestu k novému vozu.

Přijďte si vybrat některý ze skladových vozů Škoda Kamiq a Scala.

U nás si určitě vyberete.

Váš autorizovaný prodejce vozů Škoda:

Autodružstvo
Frýdek-Místek
Český Těšín
Ostrava-Hlučínská
Ostrava-Brandlova
www.ado-autodruzstvo.cz

Nová Škoda Kamiq a Scala
Skladové vozy ihned k odběru

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu Škoda Kamiq a Scala: 5,1 – 6,3 l/100 km, 116-142 g/km

ilustrativní fotografie

Prvomájové oslavy v místeckých sadech Bedřicha Smetany

DIVADLA

Nová scéna Vlast

15. 5., 19:00 **Screamers – Tuláci časem**

Travesty-divadelní show, ve které se s námi vydáte na strhující jízdu časem. Vždyť každá doba – minulá, současná i budoucí – může nabídnout mnoho důvodů k smíchu.

28. 5., 19:00 **Relativita**

Hra o fiktivním setkání Alberta Einsteina a jeho utajované dcery Lieserl. Autor divákovi předkládá spekulaci, že Lieserl žije a dospělá se otci ohlásí jako novinářka. Chce se ale hlavně dopátrat vysvětlení, proč jí otec opustil. Divák je s neobyčejným citem, erudovaným intelektem, humorem a vzhledem do dobových konsekvencí vtažen do souboje morálky a geniality. Do otázek, zda „velký“ člověk rovná se dobrý člověk. Jak jinak, než že hlavní postava Einsteina vše relativizuje. Uvádí Divadlo v Reznické.

Kino Petra Bezruč

16. 5., 19:00 **Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách**

Celosvětový bestseller manželů Peaseových, kteří lehce stravitelnou formou zkoumají rozdíly mezi myšlením žen a mužů. Divadelní úprava v podání Štítinské akademie múzických umění přibližující nejnovější poznatky z neurologie, evoluční biologie, psychologie a sociologie, které se snaží vysvětlit důvod existence napětí a rozepří mezi příslušníky obou pohlaví, na jevišti získává podobu úžasně humorné komedie s živou kapelou. Humor je možným řešením, jak se s těmito odlišnostmi v myšlení a chování žen a mužů vypořádat.

Čtyřlístek divadlo Na Slezské

11. 5., 15:00 **O poctivém loupežníku Lotrandovi**

Činoherní pohádka ke zpěvy na motivy příběhu Karla Čapka o starém loupežníku Lotrandovi a jeho synkovi Lotrandovi ml., který se nakonec loupežníkem nestal. Hraje místecké divadlo PROZATIM.

11. 5., 19:00 **Tik-tik**

Veselá a neobyčejná komedie s mírnou dávkou vulgarismů. V čekárně proslulého psychiatra se setkávají tři muži a tři ženy. Spojuje je stejný problém: trpí tikem. Jak se poperou se svými poruchami? Dorazí doktor a vše vyřeší? Hraje DS Štronzo Frýdek-Místek.

18. 5., 18:00 **KRYT aneb Kamarádi na život a na smrt!**

Obnovená premiéra původní autorské tragické frašky s hororovými prvky o tom, že opravdové kamarádství je nade vše. . . Hraje soubor Divadla Šmíry.

24. 5., 18:00 **KRYT aneb Kamarádi na život a na smrt!**

25. 5., 19:00 **Tramvaj do stanice Trondheim**
Severské surové krimi v jedinečném ingovském podání. Napínavé emoční drama o touze po spravedlnosti, lásce, odvaze, pomstě, masových koulích a jiných neméně zajímavých věcech. Hraje ING Kolektiv Frýdek-Místek.

31. 5., 18:00 **Spiritus Splynutí**

Akce doprovázející měsíční vydání časopisu Spiritus, kde se setkávají umělci, neumělci, básníci, hudebníci, ilustrátoři, fotografové, kolemdoucí a další.

7. 6., 18:00 **KRYT aneb Kamarádi na život a na smrt!**

Divadelní klub D.N.A.

16. 5., 19:00 **Smím prosit, Dodo?**

Situační komedie v podání Divadelního souboru D.N.A.

23. 5., 19:00 **Chci ho tam!**

Oblíbená komedie v podání Divadelního souboru D.N.A.

30. 5., 19:00 **Čechovův večer**

Večer věnovaný ruskému klasiku. Hry Medvěd a Námluvy v podání Divadelního souboru D.N.A.

Sady Bedřicha Smetany, Místek

2. 6. **Dětský den s Cirkularem na cestách**

Nový cirkus, tanec, hudba, pantomima, pouliční, pohybové a improvi-

zační divadlo a další doprovodný program v sadech Bedřicha Smetany. Umělci z různých koutů světa rozproudí Frýdek-Místek.

KINA

Kino Vlast

11. 5., 15:00 **Ella a černý jaguár**

12. 5., 17:00 **Garfield ve filmu**

12. 5., 19:00 **Starý dub**

14. 5., 19:00 **Stovky bobrů**

15. 5., 10:00 **A máme, co jsme chtěli**

17. 5., 9:30 **O myšce a medvědovi**

19. 5., 19:00 **Mads Mikkelsen: Hon**

21. 5., 19:00 **Mads Mikkelsen: Rytíři spravedlnosti**

22. 5., 10:00 **Mamacruz**

22. 5., 20:00 **Tady Vary: Priscilla**

24. 5., 19:00 **Dámská jízda: Sladký život**

25. 5., 15:00 **Kung-fu Panda 4**

26. 5., 19:00 **Mads Mikkelsen: Chlast**

29. 5., 10:00 **Manželé Stodolovi**

Další aktualizovaný program na www.kulturafm.cz

KONCERTY

Národní dům, Místek

15. 5., 19:00 **Radůza**

Radůza, vlastním jménem Radka Vranková, je česká zpěvačka, šansoniérka, písničkářka, multiinstrumentalistka a hudební skladatelka. Na ulici ji v roce 1993 objevila Zuzana Navarová a tři dny nato zpívala v pražské Lucerně. O pár týdnů později zde pak triumfovala jako předskokanka slavné Susanne Vega, později pak i Mikea Oldfielda. Od té doby vydala řadu úspěšných sólových alb a získala několik zlatých Andělů. Radůza se zvládne doprovodit na několik hudebních nástrojů, její zpěv hřmí, ale i jemně vypráví dojemné příběhy. V říjnu 2023, v roce svého kulatého životního jubilea, se rozhodla bilancovat a vydala best of dvojalbum Bylo nebylo.

24. 5., 19:00 **Symfonický orchestr Frýdek-Místek – Jarní koncert s Jiřím Vodičkou**

Ve večeru plném vášně a virtuozity se vám představí mistrovské dílo skladatele Maxe Brucha – Koncert pro housle a orchestr č. 1 g moll, které zaujímá výjimečné místo v houslovém repertoáru. Sólistou je Jiří Vodička, přední český houslista. Jeho interpretační schopnosti a dovednosti přinesou koncertu nejen technickou dokonalost, ale i emocionální hloubku a expresivitu. Bruchův koncert pro housle a orchestr je dílem, které nádherně propojuje romantickou vášně s klasickou strukturou.

Evangelický kostel, Ostravice

19. 5., 16:00 **Ensemble Triflauto**

Svatodušní hudební nešpory. Jan Kvapil, Ondřej Hanuš a Zuzana Nešporová zahrají na zobcovou flétnu průřezem repertoárem od 13. po 20. století.

Klub Stolárna, Frýdek

25. 5., 20:00 **NPHDLA**

NPHDLA je energií nabitě hudebně-dramatické těleso nasáklé undergroundem, punkem, indie a novou vlnou. Ojedinelý úkaz z Brna, Prahy, Frýdku, Jablonce, Telče a Ostravy.

Sokolík, Místek

31. 5. – 1. 6. **Muzikantské žně**

Jubilejní 25. ročník festivalu folk, country&western a bluegrassové muziky. V programu letos vystoupí 70 muzikantů – např. Honza Nedvěd ml. & Přibuzní, Tony Joch & Přítel, Thom Artway, Tomáš Průša Band, F-M Band, Malina Brothers, Láda Zítka a další.

Hospůdka U Arnošta, Frýdek

1. 6., 19:00 **Bluesberg**

Kapela z Olomouce hrající vlastní věci klasického blues a retro rocku, zpívající česky už od roku 2000. Dosud vydali devět alb, vystoupili na významných hudebních festivalech jako Blues Alive 2006 a 2016, Front porch blues Chorow 2015, Blues Aperitiv a dalších. Po covidu hrají v nové pozmeněné sestavě s frýdecko-místeckým rodákem Milanem Kubícou.

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 2. 6. **Amatér života – Petr Bednář**

Cesta obrazy, smalty a člověčí fantazii Petra Bednáře – výstava nestora uměleckého smaltu v Pobeskydí – výstava, která nepřibližuje pouze jeho výtvarné (a básnické) dílo, ale také jeho osobu, člověka vnímajícího, tvořícího a přemýšlejícího.

do 9. 6. **Smalt v Pobeskydí**

Výstava představuje princip smaltování, historii smaltérství ve Frýdlantě nad Ostravicí, produkci výrobků do domácností, ale i pohled na smalt jako výtvarnou techniku ve výstavě, vzniklé díky Dlné uměleckého smaltu Frýdek-Místek. Vernisáž výstavy proběhne ve čtvrtek 14. března v 17.00 hodin.

do 9. 6. **Vodní ploštice**

Doprovodná výstava v rámci expozice Beskydy – příroda a lidé přináší spoustu zajímavostí z říše vodních ploštic. Dozvíte se informace nejen o vodních ploštících, na které můžete narazit kolem rybníků a řek. V „živém koutku“ můžete vidět i několik zástupců našich vodních ploštic na živo.

Knihovna Frýdek

do 28. 5. **Jaroslav Krkoška – Fotojarinko**

Knihovna Místek

do 31. 5. **Hana Kumalová**

Výstava obrazů malířky a výtvarnice.

Knihovna 11. ZŠ

do 31. 5. **Nečtu! Poslouchám!**

Výstava Kláry Smolíkové.

Galerie Věž

do 31. 5. **Vidím tě, když zavřu oči**

Výstava Nely Bártové.

Kino Vlast

do 17. 5. **Frýdecko-místecké koncerty a festivaly**

Společná výstava plakátů z vybraných frýdecko-místeckých koncertů a festivalů. Autoři: Lukáš Horký, Oldřich „Golda“ Neumann, Boris Milníček, Lukáš „Popik“ Popelář a Ondřej Muroň.

Palouk před bývalou Záložnou, Místek

od 20. 5. **Všední sochy**

Výstava odkazuje na databázi Sochy a města a na fotografiích připomíná některé známé, méně známé i zapomenuté sochy veřejného prostoru Frýdku-Místku a okolní krajiny.

Galerie FM, budova bývalé Záložny

od 30. 5. **Tkanina jsem**

Výstava výtvarného oboru ZUŠ – Galerie 24. Dlouhé roky se v továrnách Frýdku-Místku z jednotlivých vláken tkaly kilometry látek. Stejně tak se odvíjely naše životy utkané z barev, zvuků, tvarů, emocí. . . a odvíjej se dál. „Když si vzpomene, že jsme stvořeni ze stejné látky jako vesmír, zjistíme, že jsme to, co hledáme.“ Otevřeno: ÚT-PÁ 15:00-18:00, SO 10:00-13:00 hodin. Vernisáž proběhne 29. 5. v 17:00 hodin.

Kulturní centrum, Frýdlant n. O.

do 31. 5. **Umění je hrou**
Výstava 17 výtvarníků – členů V-klubu výtvarníků FM.

Galerie Lara, RC Čeladná

do 12. 6. **Okamžiky v obrazech**
Výstava obrazů členky V-klubu výtvarníků FM Miroslavy Ježkové.

OSTATNÍ

Muzeum Beskyd, komentované prohlídky a přednášky

12. 5., 8:00 **Vitání ptačího zpěvu**

Komentovaná vycházka, jejíž součástí bude pozorování a poznávání našich druhů ptáků (nejen) podle zpěvu, ukázka odchyty a kroužkování ptáků. Akce proběhne ve spolupráci s AOPK a Českou společností ornitologickou. Dalekohledy vítány. Sraz v zámeckém parku.

16. 5., 16:30 **Na počátku byli Sedlišťané**

Prezentace přiblíží historii Lašského národopisného sdružení Sedlišťané, počátky muzejní činnosti na Frýdecko-Místecku, otevření první expozice na frýdeckém zámku v roce 1924, vznik a další osudy místeckého muzea a poválečného Lašského muzea.

18. 5., 10:00 **Mezinárodní den muzeí**

Expozice a výstavy návštěvníkům otevřeny zdarma.

22. 5., 15:30 **Modrá je dobrá**

aneb jak modrotisk vzniká

Edukační program. S oblíbenými tmavě modrými látkami zdobenými bílými ornamenty se stále můžeme setkat v lidovém prostředí, kde se staly součástí oděvů i interiérového textilu. Přijďte se do Muzea Beskyd blíže seznámit s kouzlem technologie modrotisku, která je od roku 2018 zapsána na seznamu nematného kulturního dědictví UNESCO. Rezervace vstupenek a bližší informace na www.muzeumbeskyd.com.

23. 5., 16:30 **Od vlastivědného nadšení k profesionálnímu muzeu**

Další část prezentace přiblíží nelehký zrod okresního muzea ve Frýdku-Místku. Vlastivědný ústav a pozdější Okresní vlastivědné muzeum, výstavní a prezentační činnost, pobočky a také legendární první expozice Beskydy, příroda a lidé.

30. 5., 16:30 **Muzeum v kufru to začalo**

Již bezmála čtyřicet let probíhá v Muzeu Beskyd Frýdek-Místek ojedinělý projekt programové výuky, tzv. systém muzejních lekcí pro základní a střední školy i pro dospělé. Prezentace přiblíží zajímavosti o muzejním vyučování, studijních výstavách pro školy, muzeu na cestách, přednáškách a exkurzích pro dospělé a dalších aktivitách. Doplněno studijní výstavou.

Hrad Hukvaldy, komentované prohlídky a přednášky

25. 5. **Archeologické nálezy z Hukvald a okolí**

Prezentace v 10, 12 a 14 hodin přiblíží archeologické výzkumy, které prováděli pracovníci muzea na hradě Hukvaldy a také na dalších lokalitách. Těšit se můžete i na ukázky archeologických nálezů, např. keltská keramika z Hukvald, unikátní sekera z amfibolického dioritu, zuhelnatělé obilí a další.

Lidový dům, Místek

15. 5., 17:30 **Rok mezi dětmi ulice Konga**

Kulturní centrum, Frýdlant n. O.

16. 5., 17:00 **JUDr. Jiří Pehe – Česká politika v éře Václava Havla a dnes**

Jiří Pehe je politolog, spisovatel a politický komentátor, absolvent Právnické a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Školy mezinárodních vztahů na Kolumbijské univerzitě v New Yorku. Byl ředitelem Politického odboru Kanceláře prezidenta republiky Václava Havla. Už 25 let je ředitelem pražské pobočky newyorské univerzity.

Galerie Věž

18. 5., 19:00 **Nakladatelství Pavel Mervart**
Literární pořad z cyklu Představujeme malá nakladatelství. Pavel Novotný a Pavel Mervart: Fónická poezie.

Autokemp Olešná

18. 5., 10:00 **Frýdek-Místek na cestách**
Frýdek=Místek na cestách bude skvělou příležitostí pro všechny velké i malé milovníky cestování, dobrodružství a objevování nových míst. V jedinečném místě u přehrady Olešná získáte inspiraci pro své výlety a zážitky, které vás okouzlí. Očekávejte spoustu atrakcí a odnese si vzpomínky na tento výjimečný den. Více na www.fmncestach.cz.

Kaple, Středisko sociálních služeb Frýdlant n. O.

20. 5., 18:00 **Inspirativní setkání pro hledající duši**

22. 5., 17:00 **Komentovaná prohlídka kaple**

Návštěva kaple v místním Středisku sociálních služeb s výkladem o její historii. Kapacita omezena.

TIC Místek

31. 5., 9:00 **Po stopách textílek v Místku**

31. 5., 13:00 **Po stopách textílek v Místku**

Novinka letošního roku! Nasedněte do historického autobusu Karosa ŠL 11 a jedte objevovat kouzlo textilního průmyslu v Místku! Na této trase vás čeká prolnutí historie s modernou. Naslouchejte místům, na kterých se odvíjely první nitě místeckého textilnictví, které dodnes lemují životy místních obyvatel. Čekají vás pohnuté příběhy majitelů továren i dělníků, stejně jako vila jednoho z nich, do níž společně nahlédneme. A co víc, připravte se na odhalení tajemství místa, odkud pocházely cihly, které se používaly na stavbu textílek. Svou bránu vám otevře i místní firma DEVA F-M, kde nakoukneme přímo do srdce výrobního procesu, v němž se snoubí nejmodernější technologie a špičkové materiály s ruční prací mistrovských švadlen. Nutná rezervace na rezervace.ticfm.cz nebo osobně na pobočkách TIC Frýdek=Místek.

Národní dům, Místek

30. 5., 18:30 **Host Libora Magdoně – antropolog prof. Mgr. Viktor Černý, Dr.**

Další z besed se zajímavými osobnostmi. Tentokrát o dávných společnostech v Africe a Asii, o jejich pravěkem putování i o jejich novodobém objevování s antropologem Viktorem Černým.

3. 6., 19:00 **Talk show Ivo Šmoldase**

Pořad založený na humorném a originálním vyprávění životních příběhů ze života Ivo Šmoldase a hostů Sandry Pogodové a Václava Koptý.

Knihovna Místek

16. 5., 17:00 **Jak si říct o to, co doopravdy potřebujeme?**

Šest základních lidských potřeb dle předního amerického kouče Tonyho Robbinsa. Pojďte objevit praktický a geniální nástroj, který vám ukáže, jak si zmapovat a zlepšit všechny sféry vašeho života – vztahovou, pracovní i osobní. Přednáší: Mgr. Radka Pavelková, DiS., psycholog a životní kouč.

17. 5., 17:00 **Autorská představení neslyšících herců**

Pokračování cyklu Zákoutí světa neslyšících. Interaktivní inscenace z dílny neslyšících absolventů oboru Výchovná dramatika pro neslyšící na JAMU a pedagogů z Gellnerky – školy pro děti se sluchovými ztrátami. Herecké duo MgA. Daniela Hyklová, MgA. Robert Milíč z Brna dovede s sebou vlastnoručně vytvořené obrovské hrací karty, se kterými dokáže opravdu divy. Přijďte se potěšit a třeba si i vyzkoušet zahrát spolu s nimi známé pohádky. Průvodní slovo: PhDr. Lenka Hricová, akce ve spolupráci s VIA osob se smyslovým postižením, z. s. Tlumočení do ČZJ zajištěno.

21. 5., 17:30 **Bulat Okudžava**

Pořad z cyklu Křídla – večery nejen o knihách. Autor historických románů, novel, básnických sbírek, z nichž mnohé byly přeloženy i do českého jazyka. Vystupoval s lyrickými písněmi, které spolu s jeho verši inspiro-

valy řadu umělců k pořadům o něm samém a jeho tvorbě. Účinkují: Olga Szymanská, Jana Klečková a Pavel Buchta.

23. 5., 8:30 **Brain&Breakfast – Jak se staví sen**
Přímý přenos ranní online přednášky z pražského Magenta Experience Centre. Svůj příběh a cestu k jednomu z nejvýznamnějších úspěchů české startupové scény představí zakladatelka společnosti Ytica a Salted CX Květa Vostrá, která je považována za první dámu českých startupů.

23. 5., 17:00 **Řecko II.**

Druhý díl přednášky PhDr. Věry Strakošové o umění z cyklu Starověké kultury v Evropě podrobněji rozebereme jednotlivá údobí vývoje řeckého umění a kultury. Seznámíme se s osobnostmi, které mistrovsky zpodobily postavy lidí. Díky teorii proporcí dosáhly v umění a architektuře dokonalé vyváženosti a zásadním způsobem ovlivnily mnoho pozdějších uměleckých směrů západní kultury.

Knihovna Frýdek

17. 5., 17:00 **Marek Müller – Zefkovo probuzení**
Autorské čtení humoristického sci-fi, doplněné o živě hrané písničky. Akce v rámci dalšího pokračování projektu ProudART, který dává v knihovně prostor umělecké tvorbě.

Palkovice, volnočasový areál

18. 5., 9:00 **Pochod okolo Palkovic**

Tradiční pochod s programem a soutěžemi pro celou rodinu. Start mezi 9.-10. hodinou.

Myslík, hřiště

1. 6., 14:00 **Dětský den**

Noc kostelů

7. 6. **Noc kostelů 2024**

Již tradiční akce, kdy se otevrou návštěvníkům dveře kostelů a chrámů. Podrobný program na www.nockostelu.cz.

Muzeum Beskyd, Langův dům**Botanická poradna**

V botanické poradně vám pomohou s určením planě rostoucích rostlin. Dotazy a fotografie můžete zaslat na e-mail, případně domluvit návštěvu, pokud máte rostliny nasbírané. Otevřeno po předchozí domluvě. Kontaktujte na e-mailu: jana.tkackikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Bryologická poradna

Tradiční poradna pro určení vámi přinesených mechorostů. Otevřeno každé pondělí v době 9:00–12:00 hod. a 14:00–18:00 hod. V případě potřeby si lze domluvit určení mechorostů i v jiný všední den po dohodě s bryologem. Kontaktujte na e-mailu: jana.tkackikova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 731 102 532.

Entomologická poradna

V poradně vám pomůžeme s určením nejen hmyzu, ale případně i jiné skupiny bezobratlých. Hmyz k determinaci lze přinést živý nebo mrtvý. Některé druhy bezobratlých lze určit také na základě fotografie, kterou můžete poslat na níže uvedený e-mailový kontakt. Otevřeno po předchozí domluvě, kontaktujte na e-mailu: petr.jeziorski@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 42.

Zoologická poradna

Zoologická poradna je zájemcům k dispozici nepřetržitě po celý rok. Schůzku prosíme domluvit předem, případně pro urychlení je možné posílat fotografie na níže uvedený e-mail. Kontaktujte na e-mailu: katerina.janova@muzeumbeskyd.com, popř. telefonicky na čísle 558 628 001, kl. 41.

Muzeum Beskyd, Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenskovedných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecka, popř. severní Moravy a Slezska. Knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00-12:00, 13:00-17:00, pátek: 9:00-12:00.

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

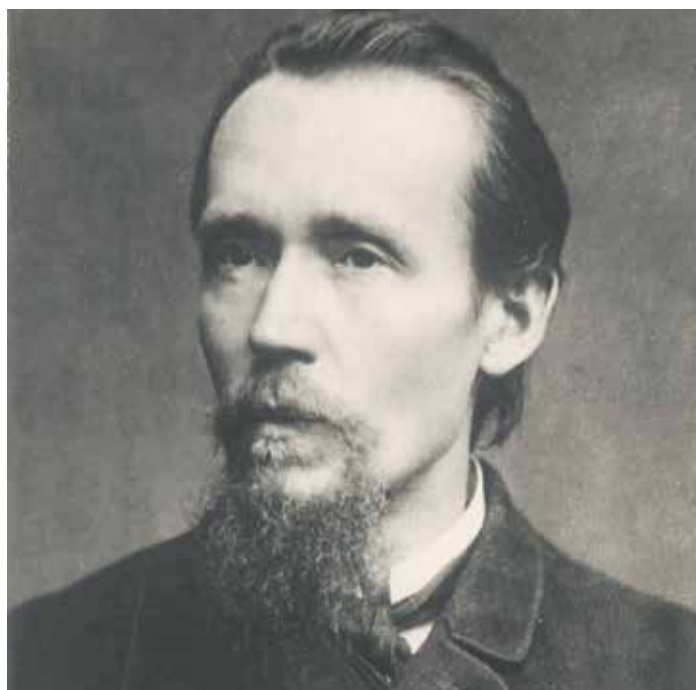
► Kateřina Janásová

Ulice J. V. Sládka

Josef Václav Sládek – básník, překladatel, literární kritik a vydavatel – je považován za zakladatele moderní tradice české poezie pro děti. Ve svých básnických sbírkách (např. Zlatý máj, Skřivánčí píseň) se přiblížil dětskému čtenáři bez didaktičnosti, strojenosti: dětskému vnímání zpřístupňoval venkov,

svět zvířat a přírodu vůbec, rodinu, domov.

Narodil se 27. října 1845 ve Zbirohu (okres Rokycany) jako nejstarší z pěti dětí zednického mistra. Na obecnou školu chodil v rodném městě, na gymnázium pak v Praze. Zde byl jeho spolužákem Svatopluk Čech. Poté pokračoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. V roce 1868 odjel do Ameriky: čtyři roky zastával různá zaměstnání, potkal se s indiány a černochoy, naučil se výborně anglicky, což využíval v následné pedagogické činnosti anebo při překládání. Svědectvím toho je přeložení 33 dramata Williama Shakespeara. Po návratu do Čech se věnoval redaktorské práci v Národních listech a v časopisu Lumír, který spoluzaložil. Mimo básnickou tvorbu (k nejznámějším patří Selské písně, České znělky) napsal řadu článků, črt a fejetonů. Po úmrtí první ženy se oženil podruhé, měl jen jednu dceru Helenu. Některé Sládkovy básně byly zhudebněny, třeba J. B. Foersterem. Byl také vášnivým amatérským fotografem. Zemřel

ve Zbirohu 28. června 1912, pochován je na Slavíně – Vyšehradském hřbitově.

Ulice Josefa Václava Sládka je v samém centru historického

Místku – vede z náměstí Svobody, je obklopena domy s obchody, částečně s podloubím, firmami a bankovními institucemi a také rozlehlejším parkovištěm. ■

INZERCE FMP 2060/04

SBĚRNÉ DVORY

S.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME

A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno	tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov	tel.: 558 655 075, 602 510 018
	fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk	tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O.	tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

INZERCE FMP 2074/02

PRIOR
 PRIOR FRÝDEK MÍSTEK
 Frýdlantská 150
 FRÝDEK MÍSTEK

20% SLEVA

na VŠECHNO*

20. 5. a 31. 5. 2024

pro držitele
Slevové karty PRIOR

Získejte kartu ještě dnes za nákup nad 500 Kč.

Vybrat můžete ze sortimentů:
 DOMÁCÍ POTŘEBY, ŠKOLNÍ A KANCELÁŘSKÉ POTŘEBY,
 BYTOVÉ DEKORACE A SUVENÝRY,
 ODĚVNÍ A BYTOVÉ LÁTKY, BYTOVÝ TEXTIL,
 TEXTILNÍ GALANTERIE, OBUV A KOŽENÁ GALANTERIE

* Sleva neplatí na zboží v akci a ve slevě.

30% SLEVA

NA VYBRANOU
 OBUV ZNAČKY
RIEKER

www.prior.cz

POMŮCKA: ADOVAT, AMOROSO, ANEROD, DE	DOLŮ POD NĚCO	SKUPINY OSMI HRÁČŮ	1. DÍL TAJENKY	INICIÁLY ZPĚVAČKY PILAROVÉ	POLOVINA KMITU		LIDOVÉ OSLOVENÍ PAPEŽE	MPZ OMÁNU	KINGŮV ROMÁN	NEBO ANGLICKY	ZNAČKA MOLYBDENU	SNÍŽENÝ TÓN E	KOKAIN HOVOR.		ŠESTÝ DEN TÝDNE	3. DÍL TAJENKY	OLEJ ANGLICKY	KLOUBNÍ NEMOC
MALÉ OBYDLÍ					NÁSLEDNÍK								STUPĚŇ					
ZÁKOPY					V HUDBĚ NEŽNĚ MALÁ PĚRINA								OLDŘÍCH DOMÁCKY DRUH BAROMETRU					
STANICE TECHNICKÉ KONTROLY ZKR.				VEDELEŠÍ PR. POMĚR REZERVO- VANÁ								BRAŠNA						
STÁT JIŽNÍ AMERIKY					SOLMIZAČNÍ SLABKA SPORTOVNÍ LÓD							POVRCHNÍ OBDIVOVA- TEL					TÝKAJÍCÍ SE POLE	CHEMICKÝ PRVEK ZN. AT
SVAZKY CHRASTÍ							PLANETA					ČÁST TRASY DOVEDNOST						
ANO RUSKY			UMĚLECKÁ VYS. ŠKOLA 2. DÍL TAJENKY									BOJOVÝ POKRÍK STOVKY					KOST LATINSKY 4. DÍL TAJENKY	
	SPZ BŘECLAVI	VOJENSKÁ HODNOST INIC. ZPĚV. OLMEROVÉ						FRAN- COUZSKÁ PŘEDLOŽKA	SIBIRSKÝ VELEKOT	VEVNITŘ	SVAZ MĚST A OBCÍ ČR ZKR. JAKO ANGL.				LOKNUTÍ PORÁŽKA V BOXU ZKR.			
ŽENSKÉ JMÉNO						CHEMICKÝ SLUČOVAT							PRAVO- SLAVNÝ OBRAZ					
ČLEN ARMÁDY						ORLOHA KNIŽNĚ							CHŮZÍ SE DOSTAT					

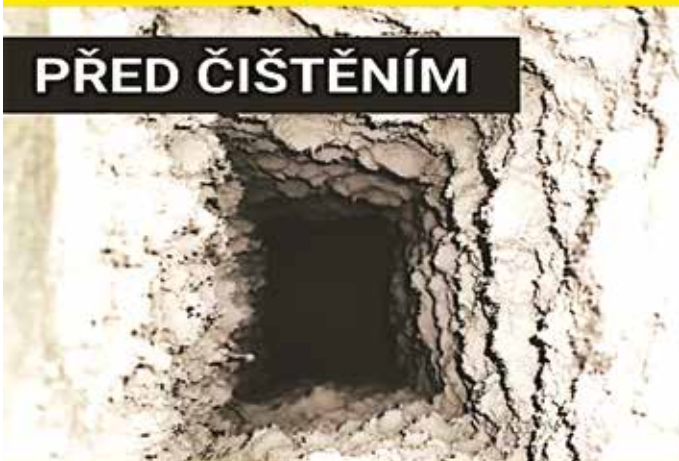
FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ
PATRIOT**10. rok s vámi**inzerce: 608 832 606
e-mail: inzerce@fmpatriot.cz**www.ocfrýda.cz****FRÝDA**
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování) zasíláte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 27. května 2024.** Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Trojice vylosovaných luštitelů se může těšit na svou výhru. Poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Věra Sečkářová a Daniel Kráčmer z Frýdku-Místku, Věra Pavlíčková z Palkovic.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE-FMP 2080/03

**CÍTÍTE, CO VAŘÍ SOUSED?
VÍTE, CO DÝCHÁTE?**
ventilace v paneláku

PŘED ČIŠTĚNÍM**PO ČIŠTĚNÍ**

bakterie, plísňe,
alergeny,
karcinogeny

kontrola kamerou
ZDARMA
do konce června 2024

www.plicedomu.cz
+420 730 520 360
info@plicedomu.cz

Lesní mateřská škola Malina
zapsána v rejstříku školských zařízení MŠMT

**Kvalifikovaný pedagogický tým
pod vedením PhDr. Jany Buzkové**

Zkušenosti s inkluzí dětí s PAS a vývojovou dysfázií.
Zkušenosti se začleněním a výukou cizojazyčných dětí.

- logopedická podpora
- profesionální diagnostika dětí
- rodinné prostředí, plynulá adaptace
- polytechnické projekty a recyklace
- montessori činnosti a samostatnost

Více informací najdete zde:
www.kpmalina.cz

INZERCE FMP 2090/01

INZERCE FMP 2094/01

**OD
ZÁŘÍ 2024**

Otevíráme
inovativní
základní školu
s pedagožkou

Mgr. Lenkou Činčalovou

příroda a práce ●
charakter
a sebepoznání ●

**AKCE PRO RODIČE I DĚTI
K SEZNÁMENÍ SE**

INZERCE FMP 2094/02

**Nabídka
různých
pozic**

**Na skladě
posledních pár míst!**

Přidejte se k #teamlidl v novém skladu v Bravanticích.

kariera.lidl.cz